

Knihy: Jindřich Novotný st. - 1873 - počátky služby 11.

Počátky kazatelské a misijní činnosti Jindřicha Novotného st. mají kořeny ve *Svobodné reformované církvi české* na podzim roku 1873, kdy se vrátil ze studijního pobytu v misijní instituci St. Chrischona v Basileji (1870–73). Kazatel Svobodné reformované církve popisuje ze svého pohledu ve své knize peripetie počátků služby Jindřicha Novotného st. i události a možné důvody jeho odchodu k baptistické misijní práci.

Další čtení na pokračování knihy Nástin dějin svobodných církví křesťanských zvláště pak Svobodné reformované církve české od Aloise Adlofa z roku 1905.

Knihy

Jindřich Novotný st. - 1873 - počátky služby 11.

To také bylo od některých dáno na jevo Rybářovi. On referoval o tom Šubertovi, a Šubert, který tenkrát (1883.) už byl seniorem, velice se rozhněval a prohlásil, že už dále s americkými bratry jíti mu nelze. Přes to byly styky jeho s Clarkem občasné a pro ústav krabčický cenné. J. Melichar byl přijat 30. pros. 1886. do církve, Rybář pak jako evangelista stupický teprv r. 1887.⁸⁷

Náklonnosti ovšem k naší církvi nepřidalo, když Václav Vališ ref. kazatelskou stanicí v Panenské Týnici opustil a povolání od svobod. ev. církve skalické přijal, odkudž však r. 1887. do Prahy byl povolán jako kazatel církve naší.

Ale přes to navazovány byly styky s ref. faráři a pěstováno dorozumění. Ovšem orgán Košutovců pražských v každém čísle bojoval proti »sektářům« a přemílal marky, šterlingy a dollary. Černilovský farář Szalatnay napsal v Hlasech ze Siona článek »Podivní bratři«, v němž volal do boje.⁸⁸ Ale byly to ojedinělé hlasy.

⁸⁷ Později se Rybář odebral do Ameriky, aby v Chicagu Dr. Adamsovi vypomáhal. Nyní je farářem církve presbyterní v Kováři, Tex.

⁸⁸ Článek vyšel 12. dubna 1888. a až dosud slouží za pramen »Českému Bratru«. Píše Szalatnay: »Tehdá nás ti pánové ujišťovali, že k nám přišli výhradně v zájmu království Božího a aby spolu s námi pracovali na evangelisaci tohoto druhdy tak

Obzor se náhle zakalil započtím práce naší ve Strmýchách a jmenovitě na Hrubé Lhotě. R. 1896. voláni jsme byli do Strmých, kde byly mnohé nepořádky. Povoláni jsme byli na radu ref. faráře ve službě, který petentům dal do péra, že se mají obrátiti na Adlofa. Ten pak požádal o radu Jana Karafiáta, který tehdy už byl ze Lhoty odešel a na Vinohradech meškal. On pravil asi tolik: »Nezbývá vám než jeti. Možná, že Pán Bůh i skrze ty nepořádky, které tam panují, chce způsobit obživení. Kdy by nebylo nepořádků na Hrubé Lhotě, které před mým příchodem tam vládly, sotva by

slavného a většinou evangelického národa, jejich úmyslem že není zřizovati zde vlastní sbory a zkracovati snad církev reformovanou; nýbrž přáním jejich a těch, kdož jich sem poslali, že jest reformovanou církev českou sesilovati a proto také co z katolictva získají, ochotně chtějí církvi reformované přenechatí.« Pisatel má pravdu až na to, že podmínku zamlčel, na níž postup svrchu uvedený závisel. Článek svůj velmi bojovně končí: »Řím chtí božiti, ale Římu pracují do rukou, nebo nejen že dávají pohoršení, oni důsledným podkopáváním reformované církve pod rouškou bratrství mohli by konečně reformované církvi v Čechách zasaditi ránu, jakou jí při všem svém zjevném i pokrytém nepřátelství za to století od tolerančního patentu nemohl zasaditi ani Řím.« — Nám se zdá, že největší rány ref. církvi od tolerančního patentu zasadili neobrácení faráři. Nevraceli bychom se k článku tomu, kdyby i další doby nebyl mnohých vedl v názoru na začátky církve naší.

asi bylo přišlo ono rozvlaženíčko, jež tam spůsobil Duch svatý.« Známo je, jak církevní úřadové nedovedli ve Strměchách zjednat pořádek. Strměšské nepořádky ukázaly, že to presbytero-synodálně-úředně-konsistorní zřízení státem uznané církve je velice málomocné zjednat pořádek, tím méně ovšem obživit to, co je mrtvé. Ale ještě jedna smutná věc se zjevila, že totiž časopisectvo evanjelické reformované našlo sice mnoho chyb na našem postupu a s celou vehemencí rozbíralo je, ale nenašlo slov, aby strměšské poměry spravedlivě posoudilo. Právě ve strměšské věci jednali jsme tak otevřeně a tak loyálně, jak jen bylo lze. Ostatně vylíčili jsme vše

Byl psán asi pod dojmem vyjednávání s »troskami sboru Balcarova«, o nichž se myslilo, že se vrátí do církve reformované. V článku tom ponejprv vytýkáno bylo, že církev svob. ref. »množí se nejraději tím, co v ref. církvi uloví.« Jak toto obvinění tehdy přiléhalo, nasvědčuje statistika uveřejněná v červencovém čísle »Betanie« 1889. (tedy roku následujícího): »Svob. ref. církev česká čítá nyní 296 členů a 104 dítky (v 5 sborích) Z církve římské bylo z těchto členů přijato 207, z pravosl. 1; ze svob. církve škotské 1; ze svob. církve kongregační 1; ze svob. církve skalické, jejímž pastýřem byl br. V. Vališ 32, ze svob. církve bysterské, jejímž pastýřem byl zesnulý br. Balcar, 26; ze státem uznané církve reformované 19; ze státem uznané církve luterské 3; ze státem uznané církve bratrské 6. Tedy ze státem uznaných ev. církví 28, ani ne desátý díl.«

ve zvláštním spisku.⁸⁹ Snažili jsme se o smír s far. Jelenem, byli jsme však odmítnuti. A tak nezbylo nám než kázati tam evangelium, a Pán se k práci naší přiznal.

Na Hrubé Lhotě konal 20 let velikou práci farář J. Karafiát,⁹⁰ a mnohé cenné ústupky obdržel od církevní rady, když znovu a znovu hrozil, že sbor lhotecký z ref. státem uznané církve vystoupí. Veliký dojem způsobila petice presbyterstva jeho sboru V. ref. synodu podaná (1889.), v níž čteme slova: »Prohlašujeme, že se drahé reformované církve moravské hodláme pro nejvyšší možnost přidržet; zároveň však uctivě prohlašujeme, že nikdy nedopustíme, aby náš pan farář jinak svátosti vysluhoval, než jak nám káže jedině slovo Boží, a že by nám reformovaná církev přestala býti tou pravou církví, když by nám překážela u provádění církevní kázně.« Ve svých úspěších — a jeho sbor byl mlčky jakýmsi samostatným kantonem uprostřed církevní organizace — měl oporu v trvání naší církve.

⁸⁹ »Začátky svobodné reformované církve ve Strměchách«. 1898. Spisek byl ve svých jednotlivostech kritisován ale nevyvrácen.

⁹⁰ O těchto dvaceti letech práce a bojování chtěl far. Karafiát vydati dílo s úředními doklady. Kniha dosud nevyšla. Ovšem pisatel se změnil a asi cítí, že názor probuzených i jiných lidí na jeho valašskou práci se také změnil.

Pokračování příště

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Česká republika](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj baptistických sborů](#)